A°. 1834. N°. 3.

JAVASCHE COURANT.

Woensdag den 8sten Januarij.

OFFICIEEL GEDEELTE.

[illegible] Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal [illegible] 21sten december ll. no. 485, is de Resident van *Pekalongang*, *R. de Filliettaz Bousquet*, als zoodanig honorabel ontslagen, en op wachtgeld gesteld.

Bij hetzelfde besluit is aan den inspecteur der kultures *Vitalis* opgedragen om in de residentien *Pekalongang* en *Tagal* de kultures te regelen.

INOFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *den 28sten december 1833.*

Het jaarlijksch openbaar examen der leerlingen bij de eerste Gouvernements lagere school te Weltevreden, heeft op den 21 dezer, op de gebruikelijke wijze, door muziek en kindergezangen afgewisseld, plaats gevonden.

Na dat de Hoofd-Kommissie van onderwijs, vereerd door de tegenwoordigheid van den heer eersten Raad van Indie *Goldman*, het school-lokaal was binnen getreden en plaats had genomen, deed de voorzitter van genoemde kommissie, de heer *van der Vinne*, eene korte aanspraak, gerigt, zoowel aan den heer Raad van Indie voormeld, als aan de weinige bijzondere personen, die aan deze plegtigheid deel hebben genomen en voorts aan de onderwijzers en leerlingen; wordende, onmiddellijk daarop, een aanvang met het ondervragen der leerlingen gemaakt.

Het examen liep over het lezen, schrijven, rekenen, de aardrijks- en nederlandsche taal-kunde en de vaderlandsche en romeinsche geschiedenissen, en het bleek, in den [illegible] waarlijk beduidende vorderingen hadden gemaakt in sommige vakken van onderwijs, zoo als de aardrijkskunde, speciaal van Java en den Indischen archipel, de geschiedenis en de taalkunde, en dat, in het algemeen, vorderingen der leerlingen in alle vakken werden opgemerkt.

Het examen afgeloopen zijnde, werden de meest verdienstelijke leerlingen met eereprijzen begiftigd, en wel:

IN DE HOOGSTE KLASSE:

W. Frederik, *T. Schill*, *E. Magnus*, *H. N. Feugen*, *W. Pieters* en *E. C. Boutmij*;

IN DE MIDDELSTE KLASSE:

F. Schultze, *J. Godefroij*, *J. F. Faber*, *P. Stennekes*, *J. Landouw*, *T. M. Kijdmeir*, *A. Nijvenheim*, *A. Ruzette*, *J. Mutter* en *J. P. F. van der Vinne*;

IN DE LAAGSTE KLASSE:

A. Romswinkel, *J. J. Peeters*, *J. Bik*, *R. van Slooten*, *C. Verwoert*, *A. Miero*, *J. H. Schloten*, *E. Magnus*, *K. Hemler*, *T. van Slingerlandt*, *J. A. Winter* en *W. J. H. van Rijck*.

Wijders ontvingen eenige leerlingen, die op geen eereprijzen aanspraak hadden kunnen maken, doch desniettemin veel blijken van vlijt en goed gedrag hadden gegeven, aanmoedigings prijzen; waarna deze plegtigheid gesloten werd door eene korte toespraak van den voorzitter der Hoofdkommissie van onderwijs en de dankbetuigingen van de leerlingen *Magnus*, *Frederik* en *Schill*, [illegible] van certificaten der bekwaamheden en kennis, die zij getoond hadden verkregen te hebben.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Men berigt uit Utrecht, dd. 23 augustus: Voorgaanden maandag heeft H. K. H. de Prinses van Oranje, vergezeld van Hoogstderzelver twee jongste zonen, zich van Soestdijk naar de buitenplaats *Vollenhoven*, nabij de Bilt, begeven, om Zijne Exc. den Baron van der Capellen, Oud-Gouverneur-Generaal van Oost-Indie, en deszelfs gemalin met een bezoek te vereeren. Nadat de Prinses met Hoogstderzelver beide zonen aldaar het middagmaal had gehouden, bezigtigde H. K. Hoogheid het kabinet en de buitenplaats van Zijne Excellentie, en keerde ten half zeven ure naar Soestdijk terug.

—Naar men verneemt bevond de heer Dokter Keil, uit Langensalza (ook de geboorteplaats van den beroemden Hufeland), zich in het laatste van augustus, te 's Gravenhage. Hij is de uitvinder van een middel ter vervaardiging van buitengewoon sterke kunstzeilsteenen of artificiele magneeten, waarmede hij zich voorstelde [illegible] eenige proeven te doen. Reeds in het jaar 1829 zijn onderscheidene berigten nopens deze uitvinding in de dagbladen opgenomen. Het volgende uittreksel uit eenen brief te Straatsburg geschreven en in den *Universel* voorkomende, is, bij deze gelegenheid, der mededeeling of herhaling wel waardig

»De heer Dokter Keil von Langensalza, zich thans hier bevindende, is de uitvinder van een middel ter vervaardiging van artificiele [illegible], die eene buitengewone aantrekkingskracht bezitten, [illegible] dan die men tot nu toe bezit, zonder zeer groote [illegible] te vereischen. Hij is er in geslaagd om door de werking van deze werktuigen, onderscheiden ziekten te genezen, die min of meer met het zenuw-stelsel in verband staan. De sterkste magneten, die men tot nu toe heeft weten te vervaardigen, hebben nooit meer dan 40 kilogrammen (Nederl. ponden), kunnen dragen en waren daarbij van eenen aanzienlijken omvang. Met behulp van zijne nieuwe manier, heeft de heer Keil er een vervaardigd, die eene zwaarte van 20 kil. draagt en zelf niet meer dan anderhalf kil. weegt; maar bij bezit er één die veel sterker is en een gewigt van 218 kil. aantrekt. Deze magneet heeft de gewone gedaante van een hoefijzer en bestaat uit negen staven. Zijne lengte is 0.43 el en hij weegt 19½ Nederl. ponden.

»Ik zelf heb dezen zeilsteen het opgegeven gewigt zien dragen, en de heer Keil verzekert dat men er kan zamenstellen, die nog veel sterker zijn, en eenen last van 1000 Nederl ponden zouden kunnen ophouden, zonder dat hunne grootte in verhouding staat tot deze buitengewone kracht. Hij kan ook het vermogen der oude magneten versterken, doch zij blijven altijd beneden die, welke volgens de nieuwe methode bewerkt zijn. Deze voor den Natuurkundige hoogst belangrijke ontdekking, wordt nog veel gewigtiger door het voordeel, hetwelk de geneeskunde er van trekken kan. Hoezeer men sints lang den invloed der magnetische vloeistof op sommige ongesteldheden erkend heeft, en men zelf zoo ver gekomen is om er eenige te genezen, door de aangedane ligchaamsdeelen met den zeilsteen te bestrijken, heeft men evenwel nog maar onbeduidende uitkomsten verkregen, uit hoofde dat de magneten te zwak waren.

»Die van den heer Keil bezitten een buitengewoon vermogen; zij brengen verbazende uitwerksels voort en stellen ons eerst in staat, om de kracht der magnetische vloeistof in genezing van onderscheiden ziekten, naar waarde te beoordeelen. Het gebruik door den uitvinder, gedurende zijne praktijk, van dezelve gemaakt, is bereids met het beste gevolg bekroond geworden. Het is hem gelukt de hevigste rheumatieke pijnen oogenblikkelijk te genezen; even zoo de vallende ziekte (epilepsie), voor zoo ver dezelve niet gegrond is op beleedigingen van het organismus; maagkrampen, zwakheid van het gezigt; vlekken op het doorschijnende gedeelte van het horenvlies, rheumatieke doofheid, kropgezwellen, tandpijnen, den *tic douloureux*, (smertelijke, trillende bewegingen in het aangezigt), enz. Mijn broeder is ooggetuige geweest van de oogenblikkelijke genezing van een hevig rheumatisme, door middel van bewegingen (*passades*) met een dezer magneten over het zieke deel gemaakt. Behalve de proeven, welke de Heer Keil op het genezen der ziekten, door aanwending van den zeilsteen, genomen heeft, houdt hij zich ook bezig met onderzoekingen, betreffende de theorie van het (dierlijk) magnetismus, met oogmerk om de verkregen uitkomsten aan het publiek mede te deelen.»

FRANKRIJK.

Op de kreeten van allerlei aard, welke bij de wapenschouwing op den 28sten julij, ter gelegenheid van de feestviering der Julij dagen, in de gelederen der nationale garde gehoord werden, heeft de Koning geantwoord als of er slechts eene kreet eenparig hem ter eere was gehoord. Men verzekert dat bij die kompagnien gekomen zijnde, welke luider dan de overigen: *weg met de bastilles* riepen, de Koning geantwoord heeft: *ja mijne vrienden, geene bastilles meer, dat is bepaald.*

De kreeten, welke zich tegen de forten verhieven en welke door de ministeriele dagbladen eenparig worden ontkend, werden ten minste even luid gehoord als de kreet: *Leve de Koning*, welke gewoonlijk daarop volgde.

Voor de monstering verzochten vele Hoofd- en andere Officieren hunne ondergeschikten om toch geene kreeten van afkeuring aan te heffen. Dit, zeiden zij, zoude eene beleediging voor het Gouvernement zijn, hetwelk zich de moeite gegeven had aan ieder lid der nationale garde een berigt te zenden met de verklaring, dat de werken niet voortgezet zouden worden. Deze redenen maakten echter op de menigte geenen indruk; want het argument zonder repliek was, dat men nog steeds aan de forten arbeidde.

Een groot getal gevangennemingen zijn door de Stads-Sergeanten gedaan, van personen welke onder den hoop schreeuwden, of zich kwalijk-luidende kreeten veroorloofden. Men zegt, dat men eenen officier der nationale garde in hechtenis genomen heeft, welke weg met *Lodewijk-Philips!* zoude geroepen hebben.

Het verschrikkelijk groote Concert, zondag, den 28sten, na zeven of acht repetitien, uitgevoerd, en na meer dan 45,000 Fr. gekost te hebben, heeft ten opzigte der muzijk, eenen slechts middelmatigen indruk gemaakt; maar toen tot slot het orkest de *Marseillaise* aanhief, begonnen de 150,000 toehoorders, welke de tuinen der Tuilerien bezetten houden, ook het patriottische lied te zingen, hetwelk nog nimmer eenen zoo ontzagwekkenden indruk had gemaakt.

Aan den voet der kolom van het standbeeld van Napoleon, op het oogenblik der inwijding, had men eenige Officieren en soldaten van de oude Keizerlijke garde in de uniformen van 1814 vereenigd: een Luit.-Kolonel der jagers te paard, een Luitenant der grenadiers te paard, een jager te voet en een sapeur der oude garde, allen in groote tenue en versierd met het legioen van eer *met de beeldtenis van Napoleon.*

In het *Journal du Commerce* leest men ten opzigte der bedoelde feestviering het volgende:

De Koning heeft zich geplaatst aan den voet der kolom, tegen over de kanselarij, en het defileren [illegible] aanvang genomen. Alvorens verhieven zich nog de *vivat* en andere kreeten, waaronder men ook hoorde: *Weg met de afgescheiden Forten!* Het vivat-geroep overstemde echter die kreeten. Eene daadzaak is het, dat de nationale garde onder zoo vele vormen de verzekering heeft bekomen dat van het aanleggen dier forten werd afgezien, dat men vreezen moest den Koning te kwetsen als niet aan zijn gegeven woord te gelooven.

Het is middernacht; de dag is voorbijgegaan zonder dat wij van een enkel ongeval hebben gehoord; en echter waren de straten en pleinen door eene voorbeeldeloos groote volksmenigte opgevuld. De Tuilerien waren, letterlijk, volgestuwd, en daar het concert later dan aangekondigd begon, is de aanval der flottielje op het linieschip eerst ten 10 ure aangevangen.

Deze pijrotechnische oefening en het lustvuurwerk, daarna op den *pont de la Concorde* afgestoken, waren over eene zeer groote schaal ontworpen. De grond sidderde onder het gebulder van het grof geschut der invalieden, terwijl in het luchtruim duizenderlei vuurgestalten speelden.

Over het algemeen waren de illuminatien wel verordend.

PORTUGAL.

De Fransche dagbladen, tot den 18den augustus, wilden dat de strijd in Portugal nog zoo spoedig niet zou geëindigd zijn als men zulks op de tijding van het innemen van Lissabon gedacht had, vermits men, niettegenstaande dit overgroot voordeel, hetwelk de helft van Portugal in handen der constitutionnele troepen stelt, echter niet minder in aanmerking moest nemen, dat Don Pedro nog slechts over 10,000 man kon beschikken, welke hij sedert de inneming van Lissabon gerekruteerd heeft; zijnde er toen wel 4,000 man in de Algarven, om de Miguellisten te beletten zich weder van die provincie meester te maken, en het garnizoen van Lissabon bedroeg 8,000 a 9,000 man, zoo dat deze troepen slechts eenen defensieven oorlog zouden kunnen voeren. Don Miguel en Bourmont, daarentegen, stonden, aan het hoofd van een leger van 23,000 man, onder de muren van Oporto, en buitendien had de Hertog van Cadaval ook nog 5,000 a 6,000 man bij zich. Alle deze troepen konden zoo wel tot eenen offensieven als defensieven oorlog gebruikt worden. Gelukkiglijk waren de troepen van Bourmont slecht gedisciplineerd en niet genegen aan de zaak, welke zij ondersteunen, zoo dat Don Pedro de hoop voede dat, op het naderen van Villa-Flor, velen der soldaten van Don Miguel, welke eerst door de vrees voor den kogel teruggehouden werden, in hoopen naar de Constitutionnele troepen zouden overloopen.

PRUISSEN.

Bij gelegenheid, dat de beroemde Hufeland 50 jaren de geneeskunde als doctor heeft uitgeoefend, is den 24sten julij te Berlijn door een aantal geneeskundigen, zoo wel van elders als uit die hoofdstad, ter vereering van dien voortreffelijken arts, een plegtig feest gevierd, en ter gedachtenis daarvan, op kosten der gezamenlijke geneesheeren in Pruissen, eene medaille geslagen, van welke een afdruk in goud aan den Heer Hufeland, die zich op zijn landverblijf had teruggetrokken, is toegezonden. Door den Koning is deze hoogstverdienstelijke geneesheer met de roode adelaars-orde van de eerste klasse versierd. Ook te Dusseldorp hebben de gezamenlijke geneeskundigen dit jubelfeest gevierd.

POLEN.

Te Warschau is den 21sten julij bekend gemaakt, dat de Keizer van Rusland, uit gevoel van deelneming in het lot van zoodanige Poolsche Generaals, die gedurende den opstand gevangen zijn genomen, doch aan wie Zijne Majesteit vergund heeft naar hun vaderland terug te keeren, en die zich thans in behoeftige omstandigheden bevinden, besloten heeft, hun jaargelden toe te leggen. Dat jaargeld zal voor een Generaal 7000, voor een Luitenant-Generaal 4200 en voor een Generaal-Majoor 3500 Poolsche guldens bedragen. Het zal niet worden uitgetapld, dan nadat gebleken zal zijn, dat de Generaals, die dezen onderstand vragen, uit hunne eigene goederen mindere inkomsten trekken, dan het dubbel van het hun toegestaan jaargeld bedraagt. Bij voorraad wordt de onderstand voor drie jaren verleend.

MENGELINGEN.

EEN VOORVAL OP ZEE.

Onder den titel: «*the life of a sailor*» (Levensbeschrijving van eenen matroos) is te Londen een voortreffelijk werk in het licht gekomen, hetwelk de avonturen en gevaren, aan welke deze stoutmoedige klasse van menschen gestadig blootgesteld is, met alle karakteristieke kenteekenen der waarheid, op eene eenvoudige en indrukwekkende wijze verhaalt. Tot verstand der volgende Beschrijving van het einde der schipbreuk van het Engelsche oorlogschip *Channon*, gevoerd door kapitein Jackson, op de hoogte van Havanna, laten wij voorafgaan, dat de manschap zich ter redding in de boot moest werpen, en dat deze omsloeg.

» Zelfs in dit gevaarvol tijdstip oefende de krijgstucht hare magt uit. Op des luitenants bevel om het wrak te verlaten, gehoorzaamde de manschap oogenblikkelijk; de boot werd omgewend en andermaal ging men tot hetzelfde middel over, doch te vergeefs: want naauwelijks hadden twee matrozen begonnen met hunne hoeden het water uit te scheppen, of een hunner schreeuwde, dat hij de vinnen van eenen haai had gezien. Geene taal kan den schrik afschilderen, welke den zeelieden, die nog in het water waren [illegible] een voorwerp van ontzetting; diegenen alleen, die den vreesselijken bek dezer vratige visschen gezien hebben, die hunne verbazend groote, schier onbegrijpelijke sterkte, hunne dorst naar bloed en hunne onversaagdheid om het zich te verschaffen, kennen, zullen zich een denkbeeld kunnen vormen van de gewaarwordingen, door welke een zwemmer wordt getroffen, op het gereep: «een haai! een haai!» Thans zochten allen eene oogenblikkelijke redding. Zij wisten het maar al te wel, dat een enkele bloeddruppel de loodsvisschen, de jakhalzen der haaijen, op het spoor van eenen voor deze laatsten zoo rijkelijken maaltijd zoude hebben gebragt, en dat alsdan hun aller verderf onvermijdelijk was. Alle krijgstucht verdween en nogmaals sloeg de boot om; nu redt zich de een op het wrak om door den anderen weder naar beneden gestoten te worden, en door de langdurige inspanning verloren zij hunne krachten. Daar echter de zoo zeer gevreesde vijand niet verscheen, drong de luitenant andermaal op hen in met de vermaning om zich door het laatst overgebleven middel, de boot, te redden: daar hij echter wist dat hij door de verzekering dat de haaijen in deze streken zeldzaam waren, hen nog slechts meer ontsteld zoude maken, vermaande hij de matrozen, die zich aan de zijden vasthielden, de voeten plassend in het water te slaan om die zeegedrochten te verjagen. Andermaal brak een straal van hoop voor hen door, de boot werd weder omgewend, en vier man waren in dezelve werkzaam; een weinig geduld en gehoorzaamheid, en de redding was waarschijnlijk. Maar in dit oogenblik, en terwijl de in het water liggende en zich aan de boot vasthoudende manschappen hunne makkers in de boot toeriepen om met onafgebroken krachtinspanning het water uit dezelve te scheppen, hoorde men een gedruisch en ongeveer een vijftiental haaijen zwommen midden onder hen door. De schrik was tienmalen grooter dan te voren; door de gelijktijdige poging van vele manschappen om zich te redden sloeg de boot andermaal onderste boven, en de twee en twintig matrozen waren op nieuw aan den dood gewijd. Aanvankelijk schenen de haaijen niet genegen hunne buit te laten varen, maar zwommen als spelemeijende tusschen de matrozen in het water rond, doken somtijds naar beneden of schurkten zich aan hunne slagtoffers. Dit duurde echter nog slechts eene korte wijl, waarna een luide schreeuw van eenen der manschappen zijnen plotselingen schrik verkondigde; een haai had zijn been gevat, en met eene beet hem hetzelve van het ligchaam afgescheiden. Naauwelijks hadden de haaijen het bloed geproefd, of de gevreesde aanval begon; een gil eens anderen schipbreukelings gaf het verlies van een diens ledematen te kennen; sommigen werden van de boot afgerukt, aan welke zij zich vastklampten; anderen zonken te gronde enkel door den schrik; allen verkeerden in het grootste gevaar. Zelfs nu, onder de verschrikkingen van eenen zekeren en vreesselijken dood, gaf de luitenant zijne bevelen met duidelijk verstaanbare stem, en tot eere der arme omgekomen matrozen zij het gezegd; die bevelen waren stiptelijk opgevolgd geworden. Des officiers stem werd door de nog levend gebleven manschappen gehoord, nogmaals werd de boot omgewend, en twee matroozen schepten wederom het water uit dezelve, terwijl de overigen zich aan den rand vast hielden om haar regt te houden; de luitenant had het achtergedeelte aangegrepen, en sprak zijnen matrozen moed in. De haaijen hadden bloed geproefd, en waren van hunne lekkernij zoo gemakkelijk niet te verdrijven; toen de luitenant een oogenblik ophield met zijne beenen in het water te plassen, en naar binnen in de boot zag om den voortgang van den arbeid gade te slaan, greep een haai zijne beide beenen aan, en beet ze hem juist boven de knie af. Wel wilde de luitenant zijn ongeluk verbergen, maar de natuur maakte zich lucht door eenen hevigen schreeuw. De manschap had hunnen dapperen en hooghartigen bevelvoerder steeds bemind; toen zij hem hoorden schreeuwen en zagen loslaten, vatteden twee zijner lieden hem aan en hieven hem in de boot. Zelfs thans, onder de vreesselijkste pijnen, vergat de wakkere officier zijn eigen lijden, en dacht alleenlijk er aan, de weinige overgeblevenen tegen het hun bedreigende, vroegtijdige graf te behoeden; hij herhaling maakte hij hen opmerkzaam op het eenige redmiddel dat hun was overgebleven; hij beklaagde hunnen gevaarvollen toestand, en sloot met de volgende woorden: «Indien één van u allen dezen rampspoedigen avond overleeft, en naar Jamaica ontkomt, zoo zegge hij tot den Admiraal (Sir Lawrence Halsted), dat ik voornemens was de zeeroovers op te zoeken, toen dit ongeluk plaats greep; hij zegge hem dan ook dat ik hoop steeds mijnen pligt gedaan te hebben." In dit oogenblik sloeg de boot op eene zijde, terwijl verscheidene manschappen te gelijk poogden er in te klimmen. De beide matrozen, die de luitenant vasthielden, lieten hem een oogenblik los, en hij rolde met de golven weg om te verdrinken.

Zijn laatste geroep verloor zich onder het geschreeuw zijner voormalige lotgenooten; hij zonk, om nooit weder te voorschijn te komen.

Ten acht ure des avonds werd de boot andermaal omgeworpen, en de beide eeniglijk overgeblevenen matrozen zijn van meening, dat ten negen ure alle hunne overige makkers eene prooi des doods waren geworden. De haaijen schenen voor het oogenblik bevredigd te zijn; met een moedig hart besloten beiden, dit kostbare oogenblik wel waar te nemen; zij stelden de boot weder te regt, klauterden, de een over den voor-, de ander over den achtersteven, er in, en zij begonnen andermaal het water er uit te scheppen, en verligteden haar weldra derwijze, dat zij zoo gemakkelijk niet weder omslaan konde, en zetteden zich toen in dezelve neder om uit te rusten. De terugkeer der haaijen was voor hen het sein ter hervatting van hunnen arbeid. De vratige gedrochten trachteden de boot om verre te werpen, zwommen eenigen tijd lang om dezelve henen, tot zij zich eindelijk verwijderden en de beide matrozen, door Gods hulpe, van hunne onverzadelijke vijanden bevrijd en in zoo verre gered schenen te zijn. Hoe vermoeid ook beide waren, zetteden zij echter hunnen arbeid voort tot dat schier al het water uit de boot was uitgeschept; daarop legden zij zich ter ruste, de een in het voorste, de andere in het achter-gedeelte. In weerwil der verschrikkingen, van welke zij [illegible], verzonken zij toch spoedig in eenen [illegible], en reeds was de dag aangebroken alvorens zij voor vreesselijke overdenkingen en voor welligt nog vreesselijker gevaren ontwaakten. Helder en onbewolkt rees de zon; op de koelte des nachts volgde de zoele morgenlucht; hitte, honger, dorst en afmatting bestormden nu de ongelukkige matrozen, die door de Voorzienigheid en hunne eigene krachts-inspanningen van eenen zekeren en verschrikkelijken dood waren gered geworden. Zoo verre het oog reikte, was geen ander voorwerp te ontdekken dan de onafmetelijke groote glansrijk blinkende waterspiegel van den Oceaan, het van wolken ledige luchtgewelf en de gloeijende zon. Als de Arke Noachs lag de boot alleen in eene geheele wereld. Zij hadden noch roer, noch mast, noch zeilen, noch kruid en lood, noch mondbehoeften, noch drinkbaar water; niets dan zich zelven en de planken hunner boot. Zij lagen op den kalmen Oceaan zonder hoop, zonder hulp, door het ongeluk overweldigd. Hunne oogen vestigden zich op elkander, wel is waar, met medelijden, maar ook met vrees. Ieder hunner kende het ontzettende uiterste waartoe de onafwijsbare behoefte der natuur hem dwingen zoude. Het kannibalismus gloeide reeds in hunne blikken en wanneer eenmaal de kampstrijd begon, zoude dezelve verschrikkelijk moeten zijn, want beide waren gelijkelijk dappere, forsch gespierde mannen.

Het was ongeveer ten 6 ure des morgens, de zon nam toe aan gloed, de zee was zoo glad als een spiegel, en slechts zeldzaam krenkelde een zachte windtogt hare kalme oppervlakte eenigermate in. Te vergeefs spanden zij hunne oogen in, te vergeefs wendden zij zich van den eenen kant naar den anderen, om zich tegen de verzengende stralen der zon te beschutten; zij konden niet slapen; vrees en bezorgdheid hielden hen wakker; zij waagden het oog niet zich aan de kortstondigste sluimering over te geven, want het zoude waarschijnlijk hun laatste slaap op aarde zijn geweest [illegible] gelukkigerwijze zegevierde de menschelijkheid over de wanhoop. De man in het voorste gedeelte klaagde over hevigen dorst, doopte zijne hand meermalen in de zee, en zoog het vocht er van af; dit deed hij zoo snel mogelijk, want de verschrikkingen van den nacht waren hem nog te zeer voor den geest tegenwoordig, en somwijlen zag men de vinnen van eenen haai niet verre van de boot uit het water opsteken. Door de wreede kwellingen van den dorst, die door het slurpen van het zeewater nog folterender werden, tot vertwijfeling gebragt, stampte de matroos in het voorste deel met de voeten, en rukte wild zich het haar uit het hoofd, toen hij plotseling zijne woede staakte, en uitriep: »Bij God, daar vaart een schip!»

Terwijl zij zwijgende de aannadering der langzaam het water doorklievende brik afwachtteden, en zich overtuigd hielden dat zij waren opgemerkt geworden, stortede op eens wederom het gebouw hunner hoop in duigen, want het schip wendde en zette meerder zeilen bij. Dit oogenblik was vreesselijk; de wanhoop verduisterde het gelaat der beide matrozen: vergeefs riepen zij, vergeefs wierpen zij hunne baaitjes in de lucht op; het was duidelijk dat men hen niet gezien had, en dat het schip deszelfs eigen koers stuurde.

De tijd verliep; nog een vierde-deel uurs, en iedere mogelijkheid was vervlogen. Nu echter vatte dezelfde matroos, die kort te voren zich aan de wildste vertwijfeling had overgegeven, weder nieuwen moed op: »Bij den hemel, ik doe het, of wij zijn verloren!» »Wat wilt gij doen?» vraagde zijn makker. »Ofschoon het» antwoordde die man, »na datgene wat wij gezien en beleefd hebben geene kleinigheid is, zoo wil ik het toch beproeven, want, wat blijft ons voor hoop over, wanneer het schip voorbij zeilt? Ik wil er op aan zwemmen, gelukt het mij, dan ook zijt gij gered; [illegible], dan sterf ik ten minste zonder mijne zonde door eenen moord vermeerderd te hebben?» »Hoe! over boord springen, en mij alleen te laten!» riep zijn makker uit; »zie dien haai, die ons den ganschen nacht nagevolgd is; hij zal u verslinden, wanneer gij u in het water werpt, zoo als hij welligt de helft onzer kameraden verzwolgen heeft; neen, neen! wacht toch, er komt welligt nog wel een ander schip; ik kan niet half zoo verre zwemmen en ik vrees alleen te zullen overblijven; dank aan de haaijen en aan den verleden nacht!»

Zonder op deze redenen verder eenige acht te geven sprong de andere matroos zoo vast beraden over boord als wilde hij in volkomene veiligheid zich baden. Nog zwom hij naauwelijks in de bedoelde rigting henen, of zijn makker keerde zich om in de boot om naar den haai uit te zien. De vinnen waren verdwenen, blijkbaar hadden zij het plassen in het water gehoord en zwommen, [illegible] hunne buit na. Wie den grootsten angst had uit te staan, valt moeijelijk te bepalen. De in de boot gebleven matroos moedigde zijnen lotgenoot door toeroepen aan, zag naar de brik uit, en wierp zijn baaitje in de lucht op; dan weder zag hij naar den haai, en hoe vreesselijk was zijne ontzetting, toen twee dezer vreesselijke gedrochten digt langs de boot in de rigting van zijnen makker voortzwommen. Hij plaste met zijn baaitje in het water om hen te verjagen; de dieren stoorden zich echter daar niet aan, maar vervolgden gerustelijk hunnen weg. De matroos zwom schielijk en beraden. Er was geen twijfel of hij zoude tot binnen het gehoorbereik van het schip voortzwemmen, indien niet de haaijen hem hinderden; wel wetende dat zij hem aldra zouden vervolgen, sloeg hij met de beenen uit, en plastte hij met de voeten in het water. Er is geen geduchter en toch ook geen vreesachtiger roofvisch dan de haai. Men heeft gezien, dat één derzelven tot driemalen met de harpoen werd gegriefd, en evenwel tot driemalen toe naar het aan den haak uitgeworpen aas hapte; desniettemin worden zij door het geringste geluid verjaagd, en grijpen schier altijd alleenlijk dan hunne buit aan, wanneer dezelve volkomen stil ligt! Eerst na dat de zwemmer eene aanzienlijke streek was vooruitgekomen, ontdekte hij zijn gevaar, doch hij bleef moedig zwemmen en met de voeten uitslaan; hij was op alles voorbereid en had luttel hoop op ontkoming. De windtogt was sterker geworden, het schip had alle zeilen bijgezet, en doorkliefde met verhaaste snelheid de baren. De arme zwemmer zette alle krachten bij, hij schreeuwde, maar te vergeefs, want niemand was op het dek, en de stuurman in zijne taak zoo ingespannen werkzaam, dat buiten dezelve niets zijne oplettendheid kon treffen. De brik zeilde voorbij, met iedere minuut was de zwemmer meer er van verwijderd, zijne krachten putteden zich uit, en de haaijen wachtteden slechts op het eerste oogenblik van stilte, om hun offer te verzwelgen. In de boot terug te keeren, daaraan was volstrekt niet te denken, want zij was te verre af, en zijn makker kon hem geenerlei soort van hulp bieden. Juist zond hij zijn jongst gebed ten hemel op, alvorens zich gereed te maken om op het water te drijven, ten einde zich te laten opslokken, toen hij eenen man over het dek der brik zag henen zien. Nu hief hij beide zijne handen in de hoogte, dwong zich het ligchaam regtstandig in het water omhoog, en trok gelukkigerwijze door deze zeldzame bewegingen de opmerkzaamheid van den scheepeling tot zich. Een verrekijker kwam te voorschijn, de brik draaide bij, de sloep werd uitgelaten en de stoutmoedige zwemmer gered. Hij verhaalde het lotgeval van zijnen makker, de brik wendde, en door den moed des wakkeren mans, ontkwamen beiden aan eenen gewissen dood.

ADVERTENTIEN.

Narigten verlangd wordende betrekkelijk den persoon en de nalatenschap van *Jean Thomas Gelzenleuchter* of *Gelseluijgter*, die in den jare 1782 of 1783 alhier als soldaat met het schip De Geregtigheid moet aangekomen zijn, verzoekt de ondergeteekende alle diegenen dewelken omtrent dezen persoon of deszelfs nalatenschap eenige informatien mogten kunnen geven, die wel ter zijner kennis te willen brengen.

Batavia, *De Resident van Batavia*,
den [illegible] dec. [illegible] VAN CATTENBURCH.

—Zekere *Louis Francois Villeneuve*, geboortig van Versailles, moet in 1791, of daaromtrent, in deze kolonie aangekomen zijn, en zich als [illegible]snijder op Java gevestigd hebben; hij zoude tot in 1822 narigten aan zijne familie hebben doen toekomen, terwijl men sedert dien tijd niets verder van hem vernomen heeft.

De ondergeteekende, verzocht zijnde betrekkelijk dezen persoon of deszelfs nalatenschap informatien in te winnen, noodigt diegenen, welke hieromtrent eenige berigten mogten kunnen geven, uit, dezelve wel te zijner kennisse te willen brengen.

Batavia, *De Resident van Batavia*,
den 3den jan. 1834. VAN CATTENBURCH.

—Dingsdag den 14den januarij aanstaande, zal ten kantore van den ondergeteekende eene uitbesteding gehouden worden voor de leverancie, gedurende het jaar 1834, van de benoodigde sarongs voor de tot dwang- en kettingarbeid veroordeelden, op het eiland Java en de buiten-bezittingen aanwezig.

De voorwaarden van deze leverancie en de monsters van de te leveren sarongs, liggen ten kantore van den ondergeteekende ter visie van de belanghebbenden.

Batavia, *De Resident van Batavia*,
den 3den jan. 1834. VAN CATTENBURCH.

—De Resident van Batavia maakt hiermede bekend, dat voor rekening van den Lande, op zaturdag den 18den dezer, voor het graan- en ijzer-pakhuis alhier, op de gewone voorwaarden zullen worden verkocht, 53 kisten indigo, inhoudende c. c. 7218 netto ponden, en dat de betaling kan plaats hebben geheel in koperen munt.

Batavia, *De Resident voornoemd*,
den 4den jan. 1834. VAN CATTENBURCH.

—De Resident van Bantam, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat bij het passeren van Anjer, van het Nederlandsch particulier schip *De Stad 's Gravenhage*, op den 26sten dezer, de gezagvoerder van het zelve *D. J. Bulsing*, te Anjer heeft aan den wal gezonden, een met leder overtrokken koffertje, lang 2 voeten, breed 12 en hoog 11 duimen, met een op hetzelve, in een europesche mat gerold, vastgebonden pakje, met kennisgave dat deze voorwerpen noch aan een der zich aan boord van gemeld schip bevindende passagiers, noch aan

iemand der ekwipagie toebehoorende, waarschijnlijk abusivelijk te Batavia aan boord van voormelden bodem zal zijn bezorgd geworden. En roept mitsdien een ieder op, welke op gezegde artikelen aanspraak kunnen maken, en zich deswege met voldoende bewijzen van wettig eigendom, en met vrachtvrije brieven tot den ondergeteekende te adresseren, ten einde daarin te handelen als bevonden zal worden te behooren.

SERANG, *De Resident van Bantam*,
den 29sten dec. 1833. F. H. SMULDERS.

—Bij de op heden plaats gehad hebbende 13de uitlooting van certificaten van den Nederlandsch Indischen achterstand, zijn de volgende nummers ter aflossing aangewezen.

36	62	63	69	87	91	154	158	165	182
190	213	222	230	246	262	348	365	371	404
426	472	480	530	580	598	607	612	647	694
815	837	879	908	961	972	1019	1099	1122	1144
1159	1165	1166	1295	1340	1450	1660	1726	1743	1783
1806	1810	1932	1945	1970	1984	2025	2048	2056	2071
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2837	2871	2934	2972	3148	3167	3209	3212	3271	3352
3390	3427	3479	3482	3515	3597	3609	3635	3664	3774
3824	3876	3877	3912	3941	4039	4049	4054	4120	4183
4186	4227	4257	4276	4310	4402	4436	4467	4508	4517
4546	4560	4588	4622	4632	4643	4647	4767	4829	4832
4875	4971	5004	5027	5085	5129	5133	5231	5233	5270
5343	5395	5412	5421	5432	5458	5472	5506		

De Algemeene Rekenkamer.

Op last van dezelve.

BATAVIA, *De Secretaris*,
den 4den januarij 1834. LUTJENS.

—Bij de op heden plaats gehad hebbende 3de uitlooting van Solosche obligatien, zijn de volgende nummers ter aflossing aangewezen, als:

1ste Serie.

25	33	78	116	118	142	148	154	182	184
186	219	223	255	283	310	313	315	339	351
362	367	379	380	410	420	462	480	486	506
508	516	533	534	537	556	560	562	577	586
603	615	640	661	672	675	678	700		

2de Serie.

5	13	15	17	21	23	39	80	84	87
101	106	117	156	160	175	195	202	221	228
236	267	269	275	315	322	372	379	384	407
415	443	446	497						

3de Serie.

14	15	45	77	81	107	115	131	132	133
142	146	159	161	163	198	200	213	214	232
234	267	289	319	372					

De Algemeene Rekenkamer.

Op last van dezelve.

BATAVIA, *De Secretaris*,
den 4den januarij 1834. LUTJENS.

—Degenen, welke bij de weeskamer gelden op vastigheden geleend hebben, worden door deze, krachtens resolutie der Indische Regering, de dato 7 april 1829 no. 60, herinnerd aan de voldoening der onder ultimo december a. p., op de ten hunnen laste bij gemelde kamer gevestigde belastingen, verschenen renten, ten einde die voor ultimo maart aanstaande ter secretarie van gezegde kamer te komen aanzuiveren.

Namens de weeskamer voornoemd.

BATAVIA, *De Secretaris*,
den 6den jan. 1834. L. STEITZ.

—De contribuabelen der Bataviasche Schutterij, worden bij deze opgeroepen, om het door hen verschuldigde, *over het eerste kwartaal van 1834*, aan het vendu-kantoor te komen voldoen, ook worden degenen, welke nog wegens achterstallige contributie schuldig zijn gebleven, tevens tot de voldoening daarvan aangemaand, ter vermijding van onaangenaamheden.

De kapt. kwartierm. der Bataviasche Schutterij,
H. J. MEIJNDERTS.
BATAVIA, *den 1sten januarij 1834.*

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Versche boter van Tanjong oost verkrijgbaar op Prapatan.

—Te koop, het huis van den ondergeteekende, op het Koningsplein. A. GEVERS.

—Te koop, marmeren vloersteenen, primo qualiteit, bij WATTENDORFF, HIPP EN ZIMMERMAN.

—Te koop, de nieuwe schoener LADJU, groot 70 tonnen, met inventaris; te bevragen bij DE NIJS, BROWN en Co.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,

E. C. P. CAROLUS,

met

J. M. DRIJSEN, wed. van wijlen *D. Sloetman.*

TAGAL, *den 20sten december 1833.*

GEBOORTEN.

Heden is, ontijdig, doch vrij voorspoedig, verlost van een dood kind, vrouwe *Anna Elizabeth Josina Mooijaart*, geliefde echtgenoot van

BATAVIA, J. W. BOERS.
den 1sten januarij 1834.

—Bevallen van eenen welgeschapen zoon, de geliefde echtgenoot van J. C. HEINEKEN.

PEKALONGANG, *den 25sten december 1833.*

—Heden verloste van eenen zoon, de geliefde echtgenoot van

PADANG, *11 nov. 1833.* W. BOSCH, *chir. majoor.*

STERFGEVALLEN.

Heden overleed, in het hospitaal alhier, de 2de luit. *J. C. B. Scholtz*; crediteuren en debiteuren gelieven zich binnen zes weken te melden aan

De kommissarissen,

WELTEVREDEN, B. LÖWE, *2de luit.*
den 30sten dec. 1833. A. ADRIAANSE, *2de luit.*

—Op den 17den november jl. overleed te Padang, de kapitein *van der Plas.* Alle degenen, die iets te vorderen hebben of wel verschuldigd zijn aan deszelfs boedel, worden verzocht zich binnen twee maanden, na dato dezes te adresseren aan de ondergeteekende commissarissen in dezen boedel.

PADANG, RAAFF, *kapitein.*
den 11den dec. 1833. A. HENDRIKS, *1ste luit.*

—Op den 26sten december jl. werd mij door den dood ontrukt, mijn geliefde echtgenoot *Simon Adolf Welser*, in leven tamboer-majoor bij het 7de bataillon infanterie.

WELTEVREDEN, Weduwe WELSER,
den 2den jan. 1834. geb. *Kraaijkamp.*

—Op den 18den november 1833 overleed te Batavia, onze geliefde zoon *Arie*, in den jeugdigen ouderdom van nog geen twintig jaren. A. DE BRUIJN.
REMBANG, M. W. DE BRUIJN,
29 dec. 1833. geb. *Greving.*

NAGELATEN BOEDELS.

De weeskamer te Batavia verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is aan de boedels van *A. Jantsen*, matroos behoord hebbende tot Zr. Ms. koloniale marine, *Jan Torfs*, *J. Robertson*, *J. Alefs*, *A. Du Pie*, *G. Benning*, *J. R. du Broize*, partikuliere personen, en mejufvrouw *D. W. Brukemijr*, laatstelijk logementhoudster te Batavia, om daarvan aan haar aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden.

Namens de weeskamer voornoemd.

BATAVIA, *De secretaris*,
den 6den jan. 1834. L. STEITZ.

(*Zie verder het bijvoegsel.*)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

WOENSDAG den 8sten January 1834.

—Elk en een iegelijk wordt opgeroepen, die aan den boedel van wijlen mejufvrouw *Cornelia Pieters*, in leven weduwe *Jan Hendrik Senn van Basel*, iets verschuldigd is, of van denzelven te vorderen heeft, om daarvan binnen den tijd van zes weken, betaling of opgave te komen doen aan den geëxhumeerden executeur
Batavia, den 7den jan. 1834. J. L. WATTIG.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Het Verslag van den Handel, Scheepvaart en Inkomende en Uitgaande regten [illegible] Madura, over den jare [illegible] prijs van *f* 6— koperguld, ter Lands Drukkerij verkrijgbaar.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

—Passage naar Rotterdam, met het Nederlandsch fregatschip Indiaan, kapitein *Ruijsch*, te vertrekken den 15den dezer maand. Adres bij den gezagvoerder *Ruijsch*, ten kantore van N. CEZARD.
Batavia, *7 januarij 1834.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. W. H. Smissaert, vertrekt met verlof naar Nederland.

—*Zijlstra*, vertrekt naar Amboina.

—*Arie van den Heuvel* vertrekt met familie naar Soerabaija.

—*J. Brancaert* vertrekt naar Holland.
Weltevreden, *8 januarij 1834.*

—Mevrouw de weduwe *Cornets de Groot*, geboren *Hora Siccama*, en mevrouw de weduwe *Besier*, vertrekken naar Nederland.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaya*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Tarwe brood de 14 oncen . .	»	30	»	35	»	33½
Varkens-vleesch het kattie. .	»	40	»	36	»	32
Ossen vleesch het ℔	»	25	»	20	»	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaja*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Rijst eerste soort per koijang .	175	»	168	»		
Idem tweede soort per koijang .	160	»	144	»	165	»
Idem derde soort per koijang .	152	»	138	»		
Idem eerste soort per gantang (1/16 picol)	»	73	»	58	»	»
Idem tweede soort per gantang .	»	67	»	49	»	»
Idem derde soort per gantang .	»	60	»	48	»	»
Koffij per pikel	33	»	35	»	28	»
Klapper-olie per takker van 33 bottels	8	»	4	95	11	5
Katjang-olie per takker van 33 bottels	7	50	4	95	5	94
Dempel-olie per pikel . . .	18	»	21	60	19	»
Brandhout per vadem van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 2 voeten breed	14	»	22	80	12	»

[illegible]

Te Samarang wordt de koijang à 28 pikols of 3500 ℔ gerekend.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Jan. 1—schip *IJstroom*, Oosterlo, van Batavia den 29sten december, naar Amsterdam, passagiers, mevrouwen Bogaardt en van der Smieden.—schip *Suriname*, Landsaat, van Batavia den 31sten dito, naar Amsterdam, passagiers, mevrouw Moser en kinderen.

BATAVIA.

Aangekomen.

Jan. 3—Zr. Ms. brik *Dourga*, luitenant ter zee der 1ste klasse [illegible], van Muntok, passagiers, luit.-kol.-adjudant Michiels, luit.-adjudanten Frederik en Swieten.—schip *Oeij Sinjo*, Tjia Pung, van Pekalongan den 30sten december.—schoener *Khoëj Bae*, Tan Pinhing, van Cheribon den 28sten dito.

Jan. 4—schip *Mercurij*, C. Brodie, van Padang den 19den december, met Zr. Ms. troepen, passagiers, gen.-majoor C. J. Riesz, kolonel Elout, de heer G H. Bogaardt, de heer en mevrouw Moliere, en mevrouwen Brodie en Brown.—brik *Dorothea*, F. Burgess, van dito den 19den dito, passagiers, ritmeester Armstrong, en 1ste luitenant Kobold.—brik *De Onderneming*, R. Dekker, van Amsterdam den 5den julij—schip *De Onderneming*, J. P. Middel, van Amsterdam den 14den augustus.

Jan. 6—schip *Sarah*, J. Stokhekker, van Pondicherie den 7den october.

Vertrokken.

Jan. 4—schip *Jacobus*, P. Wallincke, naar Soerabaija.

Jan. 5—bark [illegible], [illegible], naar [illegible].—Amerik. schip *Washington*, B. J. Obear, naar China.—Dito schip *A. J. Donelson*, F. B. Cunningham, naar dito

Jan. 7—schip *Fatoor Rachman*, Said Abdul Rachman Segaf, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet [illegible], [illegible] *Dourga*; schoener *Argo*; schepen Grace, Anna Catharina, Batavia, IJdrusie, Vasco de Gama, De Twee Cornelissen, Indiaan, Rosalie, Vrouw Helena, De Maas, Princes Mariana, Oeij Sinjo, Mercurij, De Onderneming, Sarah; barken Blora, Le Charles; brikken De Hoop, Hermenie, Nicolaas Witsen, Harriet, Amsterdam, Passekan, Dorothea, De Onderneming; schoeners Molukko, Swift, Sirius, Indus, Ladja, Catharina Cornelia, Calijpso, Thaij Lae; boot Awie Rugs.—Hamb. schip Sophie.—Amerik. schip Eugene.—Eng. schepen Emperor Alexander, Lotus; brikken Two Sisters, Marij Ann, Luce; schoeners Clementine, Feeje.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 28—brik *Allen*, A. Hudson, van Batavia den 21sten december.

Dec. 30—brik *Ong Liauw*, Oeij Tjimho, van Pekalongan den 28sten december.

Vertrokken.

Dec. 28—brik *Indramajoe*, G. King, naar Sourabaija.

Dec. 31—brik *Allen*, A. Hudson, naar Soerabaija.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Dec. 28—bark *Nederlander*, J. Lloyd, van Batavia den 10den december, passagier, mejufvrouw T. Helling.—bark *Louisa*, H. J. Poortenaar, van dito den 21sten dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heer W. T. Meister en familie.

Dec. 30—bark *Samarangsche Vriend*, P. Lunel, van Batavia den 19den december, passagier, luitenant der 1ste klasse van Spall en familie.—schoener *Zeemeeuw*, D. Pare, van dito den 21sten dito.

Dec. 31—bark *Gatmer*, Sech Oembarak Garnoe, van Grissee den 31sten december.—schip *Anthonij*, B. van der Tak, van Batavia den [illegible] dito.

Vertrokken.

Dec. 29—brik *Thetis*, R. Limon, naar China.—brik *Dorothea*, B. de St. Simon, naar Grissee.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Amphitrite*, *Zwaluw*; brikken *Meermin*, *Siwa*; schoeners *Castor*, *Pilades*, *Janus*, *Daphne*, *Windhond*, *Pollux*; kanonnéer-boot *No.* 15; schepen Johanna Frederika, Patal Jawat, Carolina en Jacoba, Mastora, Jadul Barie, Perlen, [illegible], De Vrouw Hendrika, Anthonij; stoom-boot Van der Capellen; barken Nederlander, Louise, Samarangsche Vriend; brikken Teksing, Ondernemer, Java; schoeners Zeemeeuw, Alesta, Jennij, Dracke, Dorothea, Arajoe Mass, Carolina.—Eng. schip Camden.—Pruissisch schip Danzig.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te BATAVIA, van den 4den tot en met den 7den januarij.

AANVOER.

4 Januarij. Van *Singapoer*, met de Ned. Ind. schoener *Calijpso*, *Laning.*

100 zakken tarwe, 58 do. meel, 63 balen stukgoederen, 1 kist opium, 3 kn. kramerijen, 3330 zilveren sp. matten, *Douglas*, *Mackenzie en Co.*

98 ks. manilla sigaren, *R. Wise en Co.*

20 balen beng. lijnwaden, *Wilson*, *Smith en Co.*

2 vn. kramerijen, 5 balen [illegible], 12 do. goenjezakken, *Paterson en Co.*

[illegible]

42 balen lijnwaden, 6 stukken geschut, *Maclaine*, *Watson en Co.*

64 kn. kastorolie. 15 pakken goeniegaren, 16 do. zeilgaren, 11 balen [illegible], 1 kist manilla hoeden, 2 kn. tafelgoed, 50 pks. gedroogde garnalen, *gebr. Eilbracht*.

4 *Dito.* Van *Rotterdam*, met het Ned. schip *De Maas*, *van Kelshoven.*

35 ks. vensterglas, 10 do. kramerijen, 12 do. aardewerken, 1040 st. koffijzakken, 4 kn. eau de cologne, *Order*.

4 *Dito.* Van *Amsterdam*, met het Ned. schip *Rosalie*, *de Bruijn.*

205 vs. boter, 100 kazen, 100 hammen, 10 ribstukken, 75 kn. roodewijn, 4 do glaswerken, 3 balen en 9 kn. manufacturen, 4 vn. boslemmermessen, 2 balen en 1 kist laken, 3 kn. porceleinen, 9 do. meubelen, 5 do eau de cologne, 20 kn. diverse goederen, 40 vn. bier, 40 md. mineraalwater, *A. Meijer*.

50 kn. roodewijn, *Santhagens en Glaser*.

2 kn. kramerijen, 1 do. speelkaarten, 1 do medicijnen, 1 baal laken, *Azon Jacometti*.

2851 stv. ijzer, 205 vs. boter, 20 md. mineraalwater, 2 kn. eau de cologne, 3 do. spiegels, 6 do. glaswerken, 4 do. katoenen goederen, 1 do. schilderijen, 1 do. hoeden, *de gezagvoerder*.

6 *Dito.* Van *Amsterdam*, met de Ned. brik *Onderneming*, *Dekker.*

100 vs. boter, 25 kn. roodewijn, 2 ks. militaire goederen, 5 do-

provisien, 50 hammen, 15 kld. jenever, 5 kn. kaas, *Wattendorff en Co.*

10 kld. lijnolie, 20 do. saladeolie, 10 ks. vruchten op brandewijn, 12 do. gedroogde appelen en gort, 31 kn. vensterglas, 5 kn. inkt, *Order.*

---

6 *Dito.* Van *Amsterdam*, met de Ned. schip *Onderneming*, *J. P. Middel.*
147 vs. boter, 156 vn. spijkers, 10 ks. vruchten op brandewijn, 2 vn. keuken gereedschappen, *Order.*
150 kld. jenever, 15 vn. bier, 150 halve kn. wijn, 100 pullen fijn olie, 14 kn. rhijnwijn, 135 vs. haring, 5 kn. diverse goederen en modewaren, *Wattendorff en Co.* Wijders eenige regalen en eenig restant scheepsprovisien.

---

6 *Dito.* Van *Japan*, met het Ned. schip *Princes Marianne*, *Admiraal.*
7000 pic. staafkoper, 394 balies kamfer, 4 kn. kabaaijen, *Gouvt.*
477 balies soija, 56 do. sakkie, 47 do. conomon, 40 do. miso, 60 martevanen, 156 kasten inh. schutzels, 1135 kn. mand- en matwerken, 205 md. aardewerken, 125 pk. bezems, 5 kn. zijde goederen en lakwerken, 55 kn. soija en sakkie, 107 do. diverse kramerijen, lakwerken, enz. Wijders gedroogde en gezouten provisien en diverse andere artikelen, *Order.*

---

6 *Dito.* Van *Padang*, met het Ned. schip *Mercurij*, *Brodie*,
[illegible]
[illegible]
[illegible] do. do., [illegible]
578 do. do., *Siauw Tongko.*

---

7 *Dito.* Van *Idem*, met de Ned. Ind. brik *Dorothea*, [illegible]
173 pic. koffij, *van Dasten.*
244 do. do., [illegible]
455 do. do., *gebr. Ellbracht.*
295 do. do., *de Nijs, Brown en Co.*
150 do. do., 4 kn. lijnwaden, 760 zilveren sp. matten, 1299 gulden zilvergeld, 24 th. stofgoud, 850 gulden kopergeld, *toebehoorende aan diverse chinezen.*

UITVOER.

4 *Januarij.* Naar *China*, met de Amer. bark. *Donelson*, *Cunningham.*
113 koij. rijst, 3000 zilveren sp. matten uit het entrepôt, *Forestier en Co.*

---

4 *Dito.* Naar *Idem*, met het Amer. schip *Washington*, *Obear.*
250 koij. rijst, 50 pic. padie, 60 pd. schildpad, *Forestier en Co.*

4 *Dito.* Naar *Muntok en Singapoer*, met de Ned. Ind. bark *Zephijr*, *Doig.*
300 kld. klapperolie, 25 kn. roodewijn, 25 vs. boter, 25 kazen, 7 oxh. roodewijn, 47 vs. brandewijn, 4 do. wittewijn, 176 pic. niela, 20 do. tin, *Lagnier.*
22 pic. niela, *Iapso.*
200 kld. jenever, *Douglas, Mackenzie en Co.*
300 do. do., *N. H. M.*
200 do. do., *van Dasten.*
296 pic. peper, *Forestier en Co.*

SCHEPEN *in* LADING *te* BATAVIA.

Naar Amsterdam,	Ned. schip	*Anna Catharina*, *Veer.*
„ „	„ „	*Twee Cornelissen*, *Reijnhardt*
„ „	„ „	*Nicolaas Witzen*, *Lange.*
„ Rotterdam,	„ „	*Vasco de Gama*, *Brandaris.*
„ „	„ „	*Indiaan*, *Ralfsch.*
„ „	„ brik	*Harmonie*, *Rijnbende.*
„ Nederland,	„ „	*Amsterdam*, *De Jong.*
„ „	Eng. schip	*Emperor Alexander*, *Hurst.*
„ „	„ „	[illegible]
„ Liverpool,	„ schoener	*Faejee*, *Bewleiff*
„ Hamburg,	Hamb. schip	*Sophie*, *Henrich.*
„ de K. de G. Hoop,	Eng. brik	*Mary Ann*, *Smith.*
[illegible]	Amerik. schip	*Ocean Mab.*, *Tallman.*
[illegible]	[illegible]	[illegible]
„ de Molukko's,	[illegible]	[illegible]

AGIO *op het zilvergeld in verwisseling tegen koper.*

te Batavia	—	20 %
„ Samarang	—	21 à 22 %
„ Soerabaija	—	23 %

WISSELCOURSEN.

Op Nederland *6/m.* zigt 100 *cents* per *f.*
„ Engeland *4/m* „ *f* 12 per *pond sterling.*

PRIJS-COURANT TE BATAVIA.

INVOER.

ARTIKELEN.	Per	*Van*		*Tot*		*Aanmerkingen.*
Ankers,	pikol	*f* 28		*f* 32		
Azijn, (wijn)	oxh.	28		35		
Bier, (zwaar en ligt holl.	½ pijp	38		40		
——, (Eng. Pale Ale).	oxh.	75		110		*in soorten.*
Blik,	kistje	20		22		*het kistje a 225 bl.*
Boter,	1/16	19		——		
Boslemmermessen,	100dz.	105		110		
Brandewijn, (cognac).	douz.	8		10		
Doek, (zeil).	rol.	30		45		
Draad, (goud)	pond.	50		55		
——, (zilver)	»	30		32		
——, (koper)	pikol	120		——		
Gallon, (goud)	el.	4		9		*volgens breedte.*
——, (zilver)	»	3	50	8		
Goenie, (zakken).	100 st.	——		——		*ontbreekt.*
Genever,	keld.	10		10	50	
Hammen,	stuk	6		——		
Kaarsen, (spermacetie)	kistje	36		38		
Kazen, (zoetemelksche)	stuk	6		——		
——, (komijne)	»	5		——		
Koper, (blad)	pikol	95		102		
Kurken, (proppen)	1,000	10		12		
Lood, (plat)	pikol	16		18		
——, (blok)	»	9		10		
Meel, (Amerikaansche)	vat	20		22		*het vat a 175 netto*
Olie, (fijn)	pul	6		9		[illegible] *(schaars)*
Opium, (Bengalsche).	kist	1,900		——		
——, (Levantsche).	»	1,600		——		
Papier, (propatria)	riem	6		9		
——, (post)	»	12		14		
Staal, (Zweedsch)	pikol	16		17		
[illegible]	mand.	15		16		[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible] *sorterin-*
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible] *soort*
Tarwe, (Beng.)	zak	8		9		*de zak à 160 pd.*
Teer, (Zweedsch)	ton	11		12		*net. gew.*
Touwwerk,	pikol	28		33		
Wijn, (roode)	50 fl.	25		——		
——, (idem)	oxh.	60		70		
——, (madera)	pijp	440		800		
——, (rhijn)	douz.	8		15		*naar kwaliteit.*
Yzer, (Eng.)	pikol	7		——		
——, (hoepel)	»	8		——		
——, (plaat)	»	9		——		
——, (Zweedsch)	»	12	50	13	50	

UITVOER.

ARTIKELEN.	Per	*Van*		*Tot*		*Aanmerkingen.*
Arak, 1ste soort	legg.	*f* 65		*f* 70		
——, 2de idem	»	55		60		
Bindrottingen,	pikol	6		——		
Kamfer,	tobbe	65	—	——		*Gouvern. veiling.*
Curcuma,	pikol	6		6	50	
Foelie, 1ste soort	»	280		300		
Gambier,	»	23		24		*in consumtie.*
Katoen, ruwe (Balin.)	»	11	50	——		
——, (Palemb.)	»	10	50	——		
Olie, (klapper)	»	13		——		
——, (katjang)	»	12		——		
——, (kajoepoetie)	douz.	55		60		*de flesch van cc. 20 oncen.*
Gom, (Benzuin)	pikol	100		——		
——, (idem) inferieur.	»	30		70		
Huiden, (buffel)	100 st.	155		160		
——, (koe)	»	225		230		
Indigo,	pond.	1		2	50	
Koffij, (Java)	pikol	28		29		
——, (Padang)	»	25	50	26		
Koper, (Japansch)	»	72		75		
Nagelen,	»	——		——		
Notenmuscaat,	»	——		——		
Peper, (zwarte)	»	14	—	——		
——, (lange)	»	——		——		
——, (staart)	»	30		32		
Rijst, (cargo)	koij.	120		130		
——, (witte)	»	——		——		
Sago, (bruine)	pikol	2	50	——		
Sandelhout,	»	[illegible]		——		
Sapanhout, (Bima's)	»	9		——		
——, (Java)	»	3	50	4		
Schildpad,	»	2,500		2800		
Stofgoud,	reaal	32		36		*onvervalscht.*
Suiker, 1ste soort	pikol	13				
——, [illegible]	»	12				
Tabak, [illegible]	[illegible]	[illegible]		——		[illegible] *de baal à 2 pikol.*
——, [illegible]	»	250		330		
Tin, (Banka's)	pikol	37				
Vogelnestjes,	»	8,000		——		
——,	»	6,000		7,000		
Was, (Timor)	»	74		75		
——, (Japansche)	»	——		——		*ontbreekt.*
Zijde, (Ruwe) 1ste srt.	kist.	——		——		
——, (idem) 2de id.	»	——		——		
——, (idem) 3de id.	»	——		——		

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.